

۳

راهبری خوشه صنعتی پسته

۳

تاکید بر صدور کالاهای با کیفیت

۲

جلسه کار گروه بازرگانی و بهداشت

جایگاه ویژه آب در پسته ایران

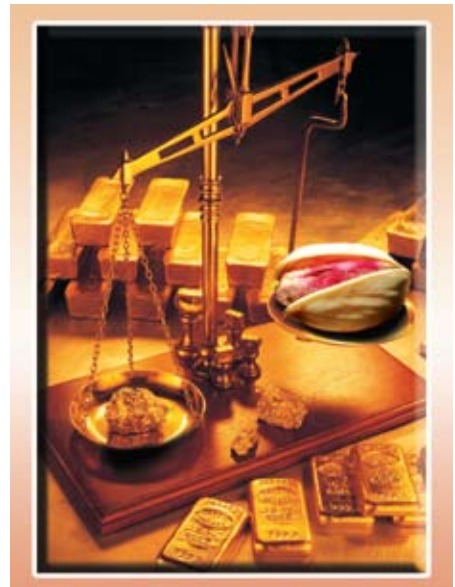
صفحه ۲

موضع گیری اتاق ایران در بحران آب

تحلیل وضعیت بازار پسته

● **در بازار داخلی:** روند کُند صادراتی سبب اُفت شدید قیمت شد
● **در بازار چین:** روند مصرف بهتر از پیش بینی بدبینانه قبلی است
● **در بازار روسیه:** بارگیری قابل توجهی گزارش نمی شود
● **در بازار اروپا:** بعضی اخبار حاکی از معاملات در حد ۷۲۵۰ دلار تن نیز واصل شده است

صفحه ۴

به پیشنهاد انجمن پسته کمیسیون کشاورزی اتاق ایران مباحث و بررسی هایی در مورد بحران آب در ایران انجام داد.

نتایج این بررسی ها در تاریخ ۸۷/۱۰/۲۵ توسط این کمیسیون در قالب گزارشی مفصل به "هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی کشور" که از همه استانها در تهران جمع شده بودند، عرضه و پارلمان قانونی بخش خصوصی مصوبه ای با عنوان: «توصیه بخش خصوصی به دولت و مجلس» با اکثریت آراء تصویب کرد.

شایان ذکر است که سالانه حداکثر ۴ یا ۵ مصوبه عمومی با روش یاد شده به تصویب هیأت نمایندگان می رسد که بنا به اهمیت مسأله آب، مصوبه اخیر یکی از آنهاست.

ادامه در صفحه ۴

آفرین تمولات روند اصلاح قوانین آفلاتوکسین در اتحادیه اروپا

بادام و ۵ ppb برای فندق .
۳- انطباق استاندارد نمونه برداری و آزمایش اروپا (EC ۴۰۱/۲۰۰۶) با مقررات کدکس (۱) نمونه ۲۰ کیلوگرمی برای واردات جهت پروسس مجدد و ۲ نمونه ۱۰ کیلوگرمی برای واردات آماده مصرف) هر چند هنوز نمی دانیم در جزئیات نمونه برداری (مثل محمولات زیر ۵۰۰ kg) چه تمهیداتی نهایی می شود. اما روش کار آن است که کمیته دائمی در اجلاس ۱۲ فوریه خود این مصوبه را بررسی و احتمالاً عیناً به پارلمان اروپا برای رأی گیری منعکس می کند.

ادامه در صفحه ۳

کمیته متخصصین (Expert Group) اتحادیه اروپا در جلسه نهم ژانویه جهت انطباق با مصوبات اخیر کدکس پیشنهادهای ذیل را برای ارسال به کمیته دائمی (Standing Committee) تصویب کرد:

۱- حد مجاز اتحادیه برای مغزیات وارداتی برای پروسس مجدد عبارتست از:
توتال: ۱۵ ppb : B_۱ ۱۲ ppb برای پسته و بادام و ۸ ppb برای فندق .
۲- حد مجاز اتحادیه برای مغزیات وارداتی آماده مصرف عبارتست از:
توتال: ۱۰ ppb : B_۱ ۸ ppb برای پسته و

گردهمایی جهانی کاهش مایکوتوکسین ها
انجمن بین المللی سم شناسی قارچی، گردهمایی با عنوان:

Worldwide Mycotoxin Reduction in Food and Feed Chains

کاهش مایکوتوکسین ها در خوراک انسان و دام در دنیا " در تاریخ ۹-۱۱ سپتامبر سال ۲۰۰۹ در اتریش برگزار می کند. از علاقه مندان به شرکت در این اجلاس دعوت می شود برای کسب اطلاعات بیشتر به سایت www.at.ism2009 مراجعه نمایند.

جایگاه ویژه آب در پسته ایران

راههای افزایش راندمان آبیاری؛ تعهد شرکت‌های مجری سیستم‌های تحت فشار در خصوص نظارت بر اجرا تا چند سال بعد از اجراء، از بین رفتن ۵۰۰۰ میلیارد ریال سرمایه باغداران، مقایسه میزان مصرف آب در باغات پسته ایران و آمریکا، و اختلاف دیدگاه باغداران با مسئولان وزارت نیرو در استان کرمان. اهم نکاتی است که آقای علی نظری در گزارش خود از وضعیت و جایگاه آب در پسته ایران بدانها پرداخته است. در این شماره بخش اول گزارش را می‌خوانید.

مسئله بحران آب

همانگونه که همه اعضاء محترم انجمن استحضار دارند «آب» در پسته ایران جایگاهی ویژه دارد. به همین دلیل، «انجمن» نسبت به تشکیل کمیته آب به عنوان یکی از کمیته‌های زنجیره ارزش اقدام نموده است. پسته گیاهی است که در بسیاری از اقلیم‌های خشک و کویری ایران زمین و آبهای شور، سازگاری عالی از خود نشان داده و در مقایسه با بسیاری از تولیدات بخش‌های اقتصادی صنعتی، حتی کشاورزی زراعت، بازدهی اقتصادی برتر داشته است. «پسته» هم به لحاظ سودآوری، ایجاد اشتغال، عدم وابستگی، ارزآوری چشمگیر شایسته توجه ویژه است.

EC آب در اکثر مناطق پسته خیز ایران در حدود ۸/۰۰۰ میکروموس است (در بسیاری موارد ۱۵۰۰۰ میکروموس) که با این کیفیت آب، هیچ جایگزینی برای زراعت یا کاشت محصول دیگری با ارزش افزوده پسته وجود ندارد.

با توجه به بحرانی بودن وضعیت آب در مناطق پسته

خیز، برداشت بیش از حد مجاز از مخازن زیر زمینی، نشست دائمی زمین در این مناطق ضرورت تمهیدات ویژه بسیار جدی است. انجمن پسته این موضوع را در پنج محور پیگیری می‌کند:

۱- افزایش راندمان آبیاری به صورت مرحله ای. در مرحله اول دسترسی به راندمان ۶۰ درصد - ۷۰ درصد (یعنی ارتقاء نزدیک ۳۰ درصد - ۴۰ درصد نسبت به وضع موجود) لازم به توضیح است که اگر از شبکه های لوله کشی تا سر «کرت» استفاده شود راندمان آبیاری به حدود ۷۰ خواهد رسید و توزیع آب از سر «کرت» تا پای درخت راندمان را از ۷۰ درصد به حدود ۹۰ درصد ارتقاء خواهد داد و اما هزینه های لازم برای آبرسانی از سر کرت تا پای درخت نزدیک به ۳ برابر بیش از هزینه های آبرسانی تا سر کرت است. ضمن آنکه سیستم‌های تحت فشار مرسوم

دنیا به هیچ روی برای آبهای با املاح بالا توصیه نمی‌شوند و شواهد بسیار از عدم توفیق این سیستم‌ها در باغات پسته منطقه موجود است (که بعد از صرف هزینه زیاد، جمع آوری یا بلا استفاده رها شده) و کشاورزان را در استفاده از این سیستم‌ها دچار تردید کرده است.

در بسیاری موارد نیز تعدد مالکین که از یک حلقه چاه استفاده می‌کنند، مانع عمده استفاده از سیستم آبیاری تحت فشار بوده است.

در مجموع وضعیت به گونه ای است که با گذشت بعد از ۱۵ سال از توصیه و ترویج دولت در جهت توسعه سیستم‌های تحت فشار، از حدود ۲۰۰/۰۰ هکتار سطح زیر کشت پسته در شمال استان کرمان فقط در ۸۰۰۰ هکتار از این سیستم‌ها استفاده می‌شود.

ادامه در شماره بعد

رییس جدید

مؤسسه تحقیقات پسته کشور منصوب شد

طی حکمی از سوی دکتر پر همت معاون وزیر جهاد کشاورزی و رییس سازمان تحقیقات کشاورزی، به جای آقای دکتر امان... جوانشاه، دکتر محمد عبداللہی به سمت رییس مؤسسه تحقیقات پسته کشور منصوب شد. دکتر عبداللہی عضو هیأت علمی اقتصاد کشاورزی در این مؤسسه بود.

دکتر امان... جوانشاه پیش از ۶ سال ریاست مؤسسه تحقیقات پسته کشور را بر عهده داشت.

بررسی و ارزیابی عملکرد اعضاء

در هفتمین جلسه کارگروه بازرگانی و بهداشت ستاد عالی پسته

وزارت امور خارجه برای همکاری در انجام مؤثر تبلیغات پسته از طریق امکانات آن وزارتخانه اعلام آمادگی کرد. استانداردی کرمان، دفتر حمایت از سرمایه گذاری وزارت جهاد کشاورزی، اتاق بازرگانی صنایع و معادن کرمان و شرکت تعاونی پسته رفسنجان نیز با اعلام آخرین فعالیت‌ها و پیشنهادهای خود بر همکاری با برنامه‌های در دست اجرا در کار گروه تاکید کردند.

در پایان مقرر شد: کلیه اعضاء کار گروه تا هفتم بهمن ماه عملکرد شان را برای جمع بندی و ارایه به ستاد عالی پسته کشور به کار گروه بدهند و هر گونه همکاری، پیشنهاد یا امکاناتی که منجر به پیشبرد اهداف کار گروه ستاد عالی پسته کشور در جهت ارتقاء صنعت پسته می‌شود را به کار گروه اعلام دارند.

کار گروه بازرگانی و بهداشت ستاد عالی پسته در تاریخ بیست و دوم دی ماه هفتمین جلسه خود را به ریاست آقای کیومرث فتح اله کرمانشاهی معاون کمک‌های تجاری سازمان توسعه تجارت ایران در محل آن سازمان تشکیل داد.

در این جلسه گزارشی از عملکرد سازمان توسعه تجارت در سال جاری و در چارچوب شرح وظایف کار گروه بازرگانی و بهداشت پسته ارایه شد که ضمن آن جزئیات تفاهم نامه فی مابین سازمان و انجمن پسته به اطلاع اعضاء کار گروه رسید. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت باغبانی وزارت جهاد کشاورزی، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی نیز از عملکرد خود درباره موضوع‌های مطرح شده در جلسه قبل، گزارش دادند.

آخرین تحولات روند اصلاح قوانین آفلاتوکسین در اتحادیه اروپا

ادامه از صفحه اول

در این صورت پارلمان اروپا در ژوئن یا جولای این پیشنهاد را به رأی خواهد گذاشت که احتمال تغییر یا مخالفت پارلمان با چنین مصوبات فنی خیلی زیاد نیست. گرچه گاهی لابی های سیاسی مذاکرات فنی را تحت تأثیر قرار داده است.

پس می توان امیدوار بود که پسته فصل آبی ایران با مقررات آسان تری در اتحادیه اروپا رو به رو باشد.

گفتنی است در صورت نهائی شدن این پروسه در مورد پسته آماده مصرف، که غالب صادرات پسته ایران را شامل می شود:

- حد آفلاتوکسین توتال از ۴ به ۱۰ می رسد.
- حد آفلاتوکسین B₁ (مشکل غالب مرجوعی ها) از ۲ به ۸ می رسد.
- تعداد نمونه برداری از ۳ بار به ۲ بار نمونه برداری کاهش می یابد.

البته اگر در «باغ» و «ضبط» احتیاط های لازم را به عمل نیآورده، کنترل های اختیاری مؤثر نداشته، با نمونه برداری و آزمایش جدی تر برخورد نکرده و به طرف سلامت هر چه بیشتر محصول حرکت نکنیم، این تغییر قوانین آنقدر که باید در تجارت مان مؤثر نخواهد بود.

تقدیر و تشکر

باید به یاد داشت که دستاوردهای پسته ایران در کدکس ثمره همکاری کم سابقه دولت و مردم (وزارت جهاد کشاورزی، سازمان توسعه تجارت ایران، وزارت بهداشت، در مان و آموزش پزشکی، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، استانداری کرمان، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن کرمان، انجمن پسته ایران، اتحادیه صادرکنندگان خشکبار ایران، تعاونی پسته کاران رفسنجان، شرکت ملی پسته ایرانیان) است. این الگویی است که باید در برخورد با سایر معضلات پسته ایران

مورد استفاده قرار گیرد.

بخش خصوصی در این سالها با الحاق و اعزام متخصصان رشته های مختلف، اجرای طرح های تحقیقاتی، تأمین مالی مشاوران داخلی و خارجی مورد نیاز پروژه با هزینه ای حدود یکصد و هشتاد میلیون تومان از محل کمک های حامیان باغدار و صادر کننده نقش خود را در تقویت این کمیته ملی مهم، ایفا کرد.

این هزینه ها، در مقابل دستاوردهای حاصله برای پسته ایران و تغییر مطلوب قوانین جهانی کدکس و اتحادیه اروپا (که تا دهها سال آینده در تجارت پسته ایران تأثیر مناسب دارد) قابل صرف نظر است.

انجمن پسته از زحمات ۸ ساله مدیران، صاحب نظران و کارشناسان کمیته ملی کدکس آلاینده هاو حامیان مالی آن تشکر می کند.

دبیر کل

تشکیل اولین جلسه شورای راهبری فوشه صنعتی پسته (رفسنجان)

متوسط و بزرگ اند که، می توانند در یک شهر، منطقه، و یا چند روستا دور هم جمع شوند.

در تشکیل خوشه صنعتی پسته رفسنجان، شاخص های اصلی عبارتست از: تمرکز جغرافیایی بیش از ۱۵۵ واحد مکانیزه و ۶۳۸۹ واحد سنتی در منطقه شهرستان رفسنجان و توابع آن، بیش از ۵۰ هزار تأمین کننده تولیدات و خدمات مشترک در زمینه تولید ارقام مختلف پسته با چالش ها و فرصت های مشترکی همچون سطح بالای زیر کشت، پایین بودن میزان تولید در واحد سطح، تهدیداتی مانند: بحران آب، مشکل عمومی بهداشت پسته برای همه بنگاهها، و در نهایت: همکاری واحدهای سنتی و صنعتی در جهت تأمین و یا خدمت رسانی به یکدیگر.

اولین جلسه شورای راهبری «خوشه صنعتی پسته رفسنجان» در تاریخ ۲۹ دی ماه با حضور نهادهای پشتیبان و جمعی از فعالان اصلی و ناظر عامل توسعه، در محل فرمانداری این شهرستان تشکیل شد. در این جلسه، عامل توسعه در ارتباط با خوشه پسته رفسنجان اولین گزارش خود را به اعضای کمیته راهبری ارائه داد. پروژه توسعه خوشه صنعتی پسته رفسنجان از ۳۱ شهریور ۱۳۸۷ در فاز مطالعاتی آغاز گردیده است.

خوشه صنعتی به واحد های کسب و کار متمرکز در یک منطقه جغرافیایی گفته می شود که با همکاری و تکمیل فعالیت های یکدیگر ضمن ارائه خدمات و یا تولید محصول مشترک، فرصت ها و چالش های همانند دارند. خوشه ها تعداد زیادی بنگاه خرد و کوچک و

تأکید بر صدور کالاهای با کیفیت به کشور عراق

سازمان توسعه تجارت ایران به سازمان های بازرگانی، انجمن ها، تشکل ها، اتحادیه ها، سندیکاها و صندوق های غیر دولتی توسعه صادرات غیر نفتی تأکید کرد: «در صدور کالاهای با کیفیت به کشور عراق مراقبت و دقت نظر کامل داشته باشند».

این تأکید براساس گزارش هیأتی است که به منظور نهایی کردن سند یادداشت تفاهم همکاری های فی ما بین به آن کشور اعزام گردید.

یادداشت تفاهم در سفر ریاست جمهوری ایران به عراق در اسفند ماه سال گذشته به امضاء رسیده است.

در گزارشی که از اقدامات و نشست های تخصصی با طرف های عراقی در خصوص بررسی وضعیت کیفیت کالاهای صادراتی ایران به عراق و نتایج بازدید از آزمایشگاه های استاندارد در بغداد توسط مدیر کل روابط بین الملل سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی، تنظیم و به عنوان دفتر هماهنگی امور تجاری عراق در آن سازمان ارائه شد، آمده است: با توجه به شرایط مشکلات خاص عراق و نبود مکانیزم های لازم در مبادلات تجاری، در این مذاکرات قرار شد:

- رعایت استاندارد کالاها در کیفیت بسته بندی و کیفیت محصول از جانب طرفین مورد ملاحظه و دقت قرار گیرد؛

- وزارت خانه های بازرگانی دو کشور تجار مهم را که قوانین و الزامات را بدانند و متعهدانه آنها را رعایت نمایند به یکدیگر معرفی کنند؛

- در بسته بندی محصولات ایرانی مشخصات به زبان عربی، یا عربی، لاتین درج شود؛

- مشخصاتی که علاوه بر استانداردهای بین المللی مورد توجه و اختصاصی عراق است رعایت شود؛

- اهتمام در تولید با لحاظ کردن اختصاصات مورد نظر عراق و صرفاً جهت تأمین بازار عراق باشد؛

- تاریخ اعتبار مصرف رعایت شود؛

- فاکتورهای دوخت، درب بندی و غلاف گذاری در شرایط صادرات و توجه به درجه حرارت محیط دو کشور، علاوه بر کیفیت مورد بسته بندی، رعایت شود.

در این گزارش همچنین به این نکته اشاره شده که بعضی سودجویان برای مخدوش کردن تولیدات کالاهای ایرانی در بازار عراق، روی کالاهای متفرقه و فاقد کیفیت، نام تجاری و آرم استاندارد برندهای معتبر کالاهای ایرانی را حک می کنند.

در ششمین جلسه کمیته بازرگانی

تحلیل وضعیت بازار پسته

علی اکبر طاووسیان

قیمت در بازار داخلی شد تا جایی که در اوایل نیمه دوم دی ماه فندقی ۳۰/۳۲ در بعضی معاملات به کمتر از ۶۰۰۰ تومان و دهن بست فندقی کیل ۵۰ به کمتر از ۴۵۰۰ تومان هم رسید.

تحولات در بازار خریدار چه گونه بود؟

در بازار چین: گزارش های واصله از چین گویای روند مصرف بهتر از پیش بینی بدبینانه قبلی است. انتظار می رود در دی و بهمن بارگیری هایی را به چین شاهد باشیم.

در بازار روسیه: بارگیری قابل توجهی به روسیه گزارش نمی شود. اما گزارش های واصله از روسیه گویای آن است که موجودی پسته ایرانی در روسیه هم چندان بزرگ نیست. روسها با افت مداوم قیمت روبل (ناشی از نفت ارزان) رو به رو هستند که یقیناً قدرت مصرف ماهیانه روسیه را باز هم کاهش خواهد داد و پرداخت ها را با تأخیر یا مخاطره مواجه خواهد ساخت. احتمالاً طی هفته های آتی بارگیری به روسیه در حجم های کوچک تر از معمول آغاز

احتساب ۵۰۰۰ مانده جنس کهنه در مهر ۸۶، ۲۸۰ هزار تن پسته قابل مصرف موجود بود. از این مقدار ۳۰ هزار تن در سال زراعی ۸۶-۸۷ مصرف نشده و به مهر ۸۷ منتقل شده است؛ یعنی کل مصارف صادرات و داخلی از این موجودی ۲۸۰ هزار تن تنها ۲۵۰ هزار تن بوده است.

تولید شهریور ۸۷ حدود ۹۰ هزار تن تخمین زده شده، پس موجودی پسته در اول مهر سال جاری معادل ۱۲۰ هزار تن بوده است. بدین ترتیب می بینیم اگر بخواهیم نسبت "موجودی مهر ۸۷" را به "مصرف سال زراعی ۸۶-۸۷" مقایسه کنیم مساوی ۴۸ درصد می شود؛ در حالی که صادرات پائیز امسال فقط ۲۷ درصد صادرات سال قبل بوده است.

بنابراین اگر چه پسته موجود در اول فصل زراعی کمتر از نصف مصرف کل سال زراعی ۸۶-۸۷ بوده ولی ضریب جریان صادرات در پائیز به مراتب از آن هم کمتر بوده است.

این روند کند صادراتی سبب افت شدید

ششمین جلسه کمیته بازرگانی انجمن پسته ایران در تاریخ ۸۷/۱۰/۲۲ در دفتر تهران و با حضور آقایان محمد حسین آقا محمد حسنی، محمد حسن کریمی پور، مجیدبازیان، علی اکبر طاووسیان و مجتبی خسرو تاج برگزار شد.

دراین جلسه وضعیت بازار پسته مورد بحث و تجزیه تحلیل قرار گرفت که خلاصه آن را می خوانید:

رقم اعلامی گمرک برای صادرات پسته و مغز پسته به ترتیب عبارت است از:

مهر ۸۲: ۵۲۰۰ تن،
آبان ۸۷: ۱۱۹۰۰ تن، آذر ۸۷: ۷۰۰۰ تن.

ارقام کارشناسی قطعی ۱۳۸۶ گمرک اعداد ذیل را برای همین دوره در سال ۱۳۸۶ نشان می دهد:

مهر ۸۶: ۲۰۰۰۰ تن، آبان ۸۶: ۳۹۴۰۰ تن، آذر ۸۶: ۳۰۶۰۰ تن.

جمع صادرات پائیز امسال ۲۴۱۰۰ تن است که تنها برابر ۲۷ درصد صادرات ۹۰ هزار تنی پائیز سال قبل می باشد.

اگر به گزارش مرداد ماه کمیته باغبانی انجمن توجه کنیم، محصول شهریور ۱۳۸۷ معادل ۲۷۵ هزار تن تخمین زده شده که با

مجیدبازیان

موضع گیری اتاق ایران در بحران آب

ادامه از صفحه اول

متن مصوبه ۱۳۸۷/۱۰/۲۴ هیأت نمایندگان اتاق ایران

«در راه نیل به اهداف چشم انداز، محدودیت منابع آبی تجدید پذیر همواره مهم ترین عامل محدود کننده در مقابل توسعه اقتصادی ایران در بخشهای کشاورزی - صنعت و شهرسازی خواهد بود. از سوی دیگر با روند فعلی تخریب غیر قابل برگشت این منابع، امنیت فردای ایران در معرض خطر است.

از آنجا که بیش از ۹۰ درصد آب مصرفی کشور صرف بخش کشاورزی می شود، تنها راه نیل به اهداف چشم انداز بدون به مخاطره افکندن امنیت غذایی کشور، افزایش پر شتاب "بهره وری کشاورزی" بالاخص بهبود شاخص "واحد آب مصرفی - ارزش اقتصادی تولیدی" است. پس "بهره وری کشاورزی" در استراتژی اقتصادی کشور یک اولویت قطعی ملی است. هیأت نمایندگان اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران ضمن ابراز نگرانی از وضع موجود، حمایت از رویکرد مدبرانه مجلس شورای اسلامی در تدوین

"طرح افزایش بهره وری کشاورزی" و در خواست حضور فعال تر بخش خصوصی برای تکمیل و تعمیق این طرح، تصویب نمود از دولت و مجلس درخواست شود:

۱- ضمن تعریف ردیف بودجه ملی در سر فصل آب و خاک کشاورزی و سهم مشارکت ۷۰ درصدی دولتی برای انتقال آب از منابع (چاه - چشمه - ...) به مزرعه و باغ - حجم منابع تخصیصی برای تامین سهم دولت و همچنین تسهیلات بانکی جهت تجدید و نوسازی مزارع و باغات - شبکه های آبیاری پایین دست سدها بالاخص کانالهای درجه دو و سه و آبیاری تحت فشار تا سقفی افزایش یابد که تمام مزارع و باغات کشور تا سال ۱۳۹۸ زیر پوشش قرار گیرند.

۲- سیاست تولید کشور در جهت "مزیت نسبی در مصرف آب" با محوریت "منطق راندمان بهره وری اقتصادی آب" هدایت شود. در قوانین حمایتی با محوریت "افزایش راندمان آبیاری (اعم از تحت فشار یا غیر آن)" میزان حمایت و کمک به "میزان افزایش راندمان آبیاری" در باغ مزرعه مرتبط گردد.